

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту рішення сесії Полтавської міської ради
«Про мораторій на публічне використання російськомовного культурного
продукту на території Полтавської міської територіальної громади»

1. Обґрунтування необхідності прийняття рішення

Проєкт рішення Полтавської міської ради «Про мораторій на публічне використання російськомовного культурного продукту на території Полтавської міської територіальної громади» розроблено у зв'язку з потребою в захисті українського інформаційного простору від гібридних впливів держави-агресора, що намагається завадити зміцненню національної ідентичності, збереженню національної культури, традицій, звичаїв, історичної пам'яті.

В статті 1 Закону України «Про культуру» визначено, що вітчизняний (національний) культурний продукт – культурні блага і культурні цінності, створені (надані) вітчизняним виробником. Відповідно, російськомовний культурний продукт – культурні блага і культурні цінності, що створені й використовуються за допомогою російської мови.

Водночас культурні блага, відповідно до статті 1 вказаного Закону, – це товари та послуги, що виробляються в процесі провадження діяльності у сфері культури для задоволення культурних потреб громадян (книги, художні альбоми, аудіовізуальні твори та їх демонстрування, аудіопродукція (музичні звукозаписи), твори та документи на новітніх носіях інформації, вироби художніх промислів, театральні та циркові вистави, концерти, культурно-освітні послуги тощо), а культурні цінності – це об'єкти матеріальної та духовної культури, що мають художнє, історичне, етнографічне та наукове значення і підлягають збереженню, відтворенню та охороні відповідно до законодавства України (стаття 1 Закону України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей»).

Під публічним використанням російськомовного культурного продукту слід розуміти публічне виконання, публічний показ, публічна демонстрація, публічне сповіщення тощо, тобто публічне одноразове чи багаторазове представлення публіці у місцях, де присутні чи можуть бути присутніми особи, які не належать до кола сім'ї чи близьких знайомих цієї сім'ї особи, яка здійснює виконання, показ, демонстрацію тощо культурного продукту (терміни вжиті в значенні Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Отже проєктом рішення фактично пропонується запровадити заборону на публічне одноразове чи багаторазове представлення публіці у місцях, де присутні чи можуть бути присутніми особи, які не належать до кола сім'ї чи близьких знайомих цієї сім'ї особи, яка здійснює виконання, показ, демонстрацію тощо російськомовних товарів та послуг, що виробляються в процесі провадження діяльності у сфері культури для задоволення культурних потреб громадян (книги, художні альбоми, аудіовізуальні твори та їх демонстрування, аудіопродукція (музичні звукозаписи), творів та документів на новітніх носіях інформації, виробів художніх промислів, театральних та

циркових вистав, концертів, культурно-освітніх послуг тощо), а також об'єктів матеріальної та духовної культури, що мають художнє, історичне, етнографічне та наукове значення і підлягають збереженню, відтворенню та охороні відповідно до законодавства України, на території Полтавської міської територіальної громади до моменту повного припинення окупації території України.

2. Мета прийняття рішення

Метою прийняття цього проекту рішення є захист українського інформаційного простору від гібридних впливів держави-агресора.

3. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Проект рішення підготовлено відповідно до статей 25, 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», законів України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про культуру», враховуючи Постанову Верховної Ради України № 129-VIII від 27.01.2015 «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї ГУАМ, національних парламентів держав світу про визнання Російської Федерації державою-агресором», Постанову Верховної Ради України «Про посилення ролі української мови в утвердженні Української держави» № 4764-IX від 15.01.2026

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття та виконання цього рішення не потребує додаткових матеріально-фінансових витрат.

5. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття рішення

Прийняття цього проекту рішення надасть можливість уникнути ескалації напруги в суспільстві та посилить захист українського інформаційного простору від гібридних впливів держави-агресора.

Директор
Департаменту
культури та молоді
Полтавської міської ради

Олена РОМАС